کانال تلگرام: أَنَا وَ طُلّابي @Hdehghan۱۳

بسم الله الرحمن الرحیم

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ

از من تا خدا

تربیت دینی

پایهٔ هشتم

دورهٔ اوّل متوسطه

(اجرای آزمایشی)

@Hdehghan۱۱
دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

اهداف کلی

۱. **شناخت رابطه‌ی انسان با خدا** و درک مفهوم «ربوبیت» و اطاعت از او.
۲. **تقویت ایمان و توکل به خداوند** و درک نقش امید و صبر در زندگی.
۳. **درک جایگاه عقل درپذیرش دین** و فهم هماهنگی عقل و وحی.
٤. **الگوگیری ازمؤمنان واقعی مانند اصحاب کهف و سلمان فارسی.**
٥. **فهم معنای نیت الهی** و کاربرد آن در عبادت و زندگی روزمره.

اهداف جزئی

۱- بیان مفهوم ایمان و ویژگی‌های مؤمنان حقیقی.

۲- تفاوت میان **خالق بودن** و **ربّ بودن خداوند** را توضیح دهد

۳- بتواند **رابطه‌ی عقل و دین** را تحلیل کند.

٤- نقش صبر، توکل و امید در رسیدن به خواسته‌ها را بشناسد.

٥- از داستان سلمان فارسی، **پشتکاردرجست‌وجوی حقیقت** را بیاموزد.

٦- مفهوم **نیت درعبادت** را توضیح دهد و در رفتارهای روزمره‌اش به‌کار گیرد.

۷- بداند که **هرعمل نیکی با نیت الهی، عبادت محسوب می‌شود.**

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

خلاصه‌ی درس دوم: از من تا خدا

این درس مجموعه‌ای از چند بخش داستانی، گفت‌وگو، مناجات و آموزش احکام دینی است که هدف آن شناخت رابطه‌ی انسان با خدا، مفهوم ربوبیت الهی، ایمان، امید و نیت خالص است.

۱. **یک خواب راحت (داستان اصحاب کهف):**
دانش‌آموز در خوابی با بشیر و تملیخا (از اصحاب کهف) دیدار می‌کند. تملیخا می‌گوید آن‌ها به خدا ایمان آوردند و خداوند در قرآن آن‌ها را به عنوان الگوی ایمان و تسلیم معرفی کرده است. پیام اصلی :**ایمان به ربوبیت خدا یعنی پذیرفتن برنامه‌ی الهی برای زندگی.**

۲. **تلنگر (گفت‌وگو درباره‌ی عقل و دین):**
در این گفت‌وگو بیان می‌شود که همان‌گونه که انسان با عقلش می‌فهمد باید برای درمان نزد پزشک برود، عقل نیز حکم می‌کند برای سعادت، از راه و برنامه‌ی خالق پیروی کند. دین همان **برنامه‌ی خدا برای زندگی انسان** است.

۳. **مناجات:**
دعاهایی است در ستایش خداوند به عنوان راهنما و هدایت‌گر انسان در مسیر رسیدن به او.

٤. **قصه: دهقان‌زاده‌ی ایرانی (سلمان فارسی):**
سلمان فارسی در جست‌وجوی حقیقت، از زرتشتی‌گری به مسیحیت و سپس به اسلام می‌رسد و پس از دیدن نشانه‌های نبوت پیامبر اسلام، ایمان می‌آورد. او به‌سبب ایمان و صداقت، از محبوب‌ترین یاران پیامبر می‌شود. پیام اصلی :**جست‌وجوی حقیقت و ایمان و اقعی انسان را به خدا نزدیک می‌کند.**

٥. **احکام: عبادتِ صفحه به صفحه!**
در این بخش مفهوم «نیت» در عبادت توضیح داده می‌شود؛ نیت یعنی انجام کار برای رضای خدا. اگر انسان در کارهای روزمره‌اش نیت خدایی داشته باشد، تمام اعمالش عبادت محسوب می‌شود.

@Hdehghan۱۳
دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

نمونه سؤال درس دوم: از من تا خدا

۱. براساس آیه‌ی « نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ ۚ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ » علت عزیز شدن اصحاب کهف چه بود؟

❖ **ایمان واقعی به خدا و پذیرش ربوبیت او سبب عزت و مقام اصحاب کهف شد**

۲. تفاوت بین **خالق بودن خدا** و **ربّ بودن خدا** را با مثال توضیح دهید.

❖ خدا **خالق** است چون ما را آفریده است،
اما **ربّ** است چون راه درست زندگی را به ما می‌آموزد و ما را هدایت می‌کند.
ممکن است کسی به خالق بودن خدا ایمان داشته باشد، ولی چون دستورات او را نپذیرد، به ربوبیت او ایمان ندارد.

۳. در پاسخ به پرسش راوی که گفت: « انسان با وجود عقل، چرا به دین نیاز دارد؟ » تملیخا چه جوابی داد؟

❖ تملیخا گفت: همان‌طور که انسان با وجود عقلش، برای درمان نزد پزشک می‌رود چون پزشک علم بیشتری دارد، انسان نیز باید برای سعادت زندگی از دین خدا پیروی کند، زیرا خداوند آگاه‌تر از ماست و مصلحت ما را بهتر می‌داند.

٤. نتیجه‌ی گفت‌وگو میان بشیر و تملیخا درباره‌ی ایمان و امید چه بود؟

❖ نتیجه گفت‌وگو این بود که انسان باید به خدا **اعتماد و توکل** داشته باشد و در مشکلات **صبر** کند.خدا هر زمان صلاح بداند راهی برای نجات انسان باز می‌کند.

٥. به نظر شما چرا خداوند در قرآن از داستان اصحاب کهف یاد کرده است؟ چه پیامی برای ما دارد؟

❖ داستان اصحاب کهف نشانه‌ای از قدرت و رحمت خداست و پیام آن، پایداری در ایمان و توکل به خدا در برابر سختی‌هاست.
خداوند مؤمنان راستین را یاری می‌کند، حتی اگر همه‌ی دنیا علیه آن‌ها باشند.

٦. در زندگی امروز، چگونه می‌توانیم مانند اصحاب کهف و سلمان فارسی، ایمان خود را حفظ کنیم؟

❖ با پیروی از دستورات خدا، اعتماد به او، دوری از گناه، و ایستادگی در برابر فشارهای اطرافیان می‌توانیم ایمان خود را مانند اصحاب کهف و سلمان فارسی حفظ کنیم.

۷. منظور از «نیت» در نماز چیست؟ آیا لازم است نیت را با صدای بلند بگوییم؟ توضیح دهید.

❖ نیت یعنی قصد انجام کاری برای رضای خدا.
در نماز، نیت باید در دل باشد و نیازی نیست با صدای بلند گفته شود. اگر کسی فقط برای اطاعت از فرمان خدا نماز بخواند، نیتش درست است.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

۸. اگر کسی به نیت نماز عشا نماز بخواند و در بین نماز یادش بیاید نماز مغرب را نخوانده است، چه باید بکند؟

❖ اگر در حال نماز عشا یادش آمد نماز مغرب را نخوانده است، باید **بدون شکستن نماز، نیت را به نماز مغرب برگرداند** و بعد از تمام شدن، نماز عشا را بخواند.

۹. دو نمونه از موقعیت‌هایی را بنویسید که می‌توان نیت آن‌ها را الهی کرد (یکی در خانه و یکی در مدرسه).

❖ نمونه‌های نیت الهی در زندگی:

- در خانه: کمک به مادر برای رضای خدا.
- در مدرسه: توضیح دادن درس به هم‌کلاسی برای رضای خدا.

۱۰. در جمله‌ی زیر جای خالی را با کلمه‌ی مناسب پر کنید:

- ..... ، **برنامه** خدا برای زندگی انسان است. (دین)

محورهای اصلی و پیام‌های کلیدی درس

✓الف) ایمان و ربوبیت خدا

- خدا نه تنها **آفریننده** است، بلکه **راهنما و پرورش‌دهنده (ربّ)** نیز هست.
- بسیاری از انسان‌ها فقط به خالق بودن خدا ایمان دارند، اما در عمل او را راهنمای زندگی نمی‌دانند.

نکتهٔ کلیدی:

تفاوت "خالق" و "ربّ" را با مثال ساده توضیح دهید:

مثل پدری که فقط فرزندش به دنیا می آید (خالق است)، اما اگر تربیتش هم کند (ربّ است).

✓ب) نقش عقل در شناخت خدا

- عقل ابزار تشخیص است، اما **به تنهایی کافی نیست**.
- همان‌طور که عقل ما را به پزشک راهنمایی می‌کند، ما را به دین الهی نیز راهنمایی می‌کند.

نکتهٔ کلیدی:

با گفت‌وگوی نمایشی میان «دانش‌آموز عقل‌گرا» و «دیندار مؤمن» نشان دهید عقل و دین مکمل هم‌اند.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس
@Hdehghan13

✓ج) ایمان، صبر و امید در زندگی

- اصحاب کهف با ایمان و صبر نجات یافتند.
- خدا در سخت‌ترین موقعیت‌ها برای بندگان مؤمن راه نجات باز می‌کند.

نکتهٔ کلیدی:

با طرح موقعیت‌های واقعی (مثلاً فشار امتحان یا سختی زندگی)، نشان دهید ایمان و صبر چطور آرامش می‌آورد.

✓د) جست‌وجوی حقیقت (سلمان فارسی)

- ایمان واقعی نتیجه‌ی تحقیق و پرسشگری است، نه تقلید.
- سلمان فارسی برای یافتن حقیقت از زادگاهش گذشت تا اسلام را بیابد.

نکتهٔ کلیدی:

از دانش‌آموزان بپرسید: اگر جای سلمان بودید، چه می‌کردید؟ (برانگیختن تفکر نقادانه)

✓ه) نیت الهی در کارها

- نیت یعنی جهت دادن به عمل برای رضای خدا.
- با نیت درست، حتی درس خواندن و کمک به دیگران عبادت می‌شود.

نکتهٔ کلیدی:

با مثال‌های روزمره نشان دهید چگونه می‌توان نیت را الهی کرد (کمک به هم‌کلاسی، احترام به والدین، درس خواندن).

۲. مفاهیم ارزش‌محور (برای پرورش شخصیت)

۱. **ایمان و توکل**	–باور قلبی و اعتماد به خدا در تصمیم‌گیری‌ها.
۲. **صبر و پایداری**	–ریشه‌ی امید در سختی‌ها.
۳. **جست‌وجوی حقیقت**	–تقویت تفکر نقادانه و آزاداندیشی دینی.
٤. **نیت خالص**	–پرورش انگیزه‌های درونی و اخلاق در کارها.

نکاتی که معلم باید درکلاس تأکید کند.

۱. خدا تنها خالق نیست؛ او راه زندگی را هم نشان می‌دهد.
۲. عقل و دین با هم در تضاد نیستند، بلکه مکمل هم‌اند.
۳. ایمان، صبر و امید سه پایه‌ی آرامش‌اند.
٤. حقیقت‌جویی راه رسیدن به ایمان است (الگوی سلمان فارسی).

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

۵. نیت الهی در کارها باعث تبدیل کارهای معمولی به عبادت می‌شود.

جمع‌بندی پیام‌های تربیتی

- خداوند راه درست زندگی را به ما نشان داده است.
- ایمان، صبر و امید، راه نجات از سختی‌هاست.
- حقیقت‌جویی، نشانه‌ی عقل و ایمان است.
- با نیت خالص، هر کار نیکی می‌تواند عبادت شود.

۱- زندگی در زمان حکومت امام زمان برای کسانی که از دنیا رفته‌اند نیز ممکن است.

پاسخ :درست

توضیح:

بر اساس سخن امام صادق(ع)، خداوند هنگام ظهور امام زمان(عج) برخی از مؤمنان را دوباره زنده می‌کند تا یاران و وزیران آن حضرت باشند؛ از جمله اصحاب کهف.

۲- براساس آیه‌ی« نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُمْ بِالْحَقِّ ۚ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ » **دلیل عزیزشدن اصحاب کهف چیست؟**

✓**پاسخ:** زیرا آن‌ها **به پروردگارخود ایمان آوردند** و خدا را به عنوان ربّ **(پرورش‌دهنده وراهنما)** پذیرفتند.

توضیح:

ایمان آنان تنها زبانی نبود، بلکه در عمل نیز فرمان خدا را پذیرفتند و از او اطاعت کردند.

۳- تفاوت خالق بودن و ربّ بودن خدا چیست؟ آیا می‌توان یکی را باور داشت و دیگری را نه؟

✓**پاسخ: خالق بودن خدا** یعنی او آفریننده‌ی جهان و انسان است.

- **ربّ بودن خدا** یعنی او راه درست زندگی را هم نشان می‌دهد و انسان را هدایت می‌کند.

توضیح:

برخی به خالق بودن خدا ایمان دارند اما به ربّ بودن او نه؛ یعنی می‌گویند خدا ما را آفریده، ولی ما خودمان می‌دانیم چطور زندگی کنیم.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

اما مؤمن واقعی هر دو را باور دارد؛ چون اگر خدا آفریننده‌ی انسان است، پس بهتر از هر کس می‌داند چه چیزی به صلاح اوست.

٤- منظور از نیت در نماز چیست؟

✓**پاسخ:** نیت یعنی **قصد انجام نماز برای اجرای فرمان خدا و رضایت او.**

توضیح:
اگر انسان بداند برای چه کسی و چرا نماز می‌خواند، همین نیت کافی است و لازم نیست آن را با صدای بلند بگوید.

٥- می خواهیم همه کارهایمان مانند نماز عبادت محسوب شود. چه راهکاری برایش دارید؟ (با ذکر مثال)

✓**پاسخ:** راهکار این است که در همه کارها **نیت الهی داشته باشیم**؛ یعنی آن کار را برای رضای خدا انجام دهیم، نه برای خودنمایی یا سود شخصی.

مثال:
اگر دانش‌آموز برای رضای خدا و خدمت به مردم درس بخواند، درس خواندنش عبادت می‌شود.
یا اگر کسی به هم‌کلاسی خود برای فهمیدن درس کمک کند تا خدا از او راضی باشد، آن کار عبادت است.

نمونه سؤالات جامع درس دوم: از من تا خدا

بخش اول – سؤالات صحیح یا غلط (هر سؤال ۱ نمره)

۱. خدا فقط خالق انسان است و در زندگی او دخالتی ندارد.

صحیح ☐ غلط ☒ خدا هم خالق است و هم ربّ؛ یعنی هدایت‌گر و راهنمای زندگی.

۲. ایمان اصحاب کهف باعث شد خداوند نام آن‌ها را در قرآن بیاورد.

صحیح ☑ غلط ☐ آیه «إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ» دلیل بر عزت آنان است.

۳. نیت یعنی گفتن نام نماز به‌صورت بلند قبل از شروع نماز.

صحیح ☐ غلط ☒ نیت در دل است و گفتن آن لازم نیست.

٤. سلمان فارسی به دنبال حقیقت بود و بدون تحقیق دین خود را عوض کرد.

صحیح ☐ غلط ☒ او با تحقیق و جست‌وجوی فراوان حقیقت را یافت .

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس

۵. اگر کارها را برای رضای خدا انجام دهیم، حتی درس خواندن هم عبادت می‌شود.

صحیح ☑ غلط ☐ نیت الهی، هر کار نیکی را عبادت می‌کند.

بخش دوم – سؤالات چندگزینه‌ای (تستی)

۶. طبق سخن امام صادق(ع)، چه کسانی در زمان ظهور امام زمان(عج) زنده می‌شوند؟

الف) همه انسان‌ها

ب) پیامبران گذشته

ج) اصحاب کهف و مؤمنان راستین ✓ طبق روایت امام صادق(ع) آنان هنگام ظهور زنده می‌شوند.

د) تنها امامان معصوم

۷. براساس آیه‌ی «إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ»، دلیل برتری اصحاب کهف چیست؟

الف) جوان بودن آن‌ها

ب) ایمان به پروردگار خود ✓ قرآن دلیل عزیز شدنشان را ایمانشان دانسته است.

ج) پنهان شدن در غار

د) خواب طولانی آن‌ها

۸. نیت در نماز یعنی:

الف) گفتن نام نماز به زبان بلند

ب) قصد انجام نماز برای رضای خدا ✓ نیت یعنی انجام عبادت برای خدا.

ج) حفظ کردن الفاظ نیت

د) شروع نماز بدون توجه

۹. کدام گزینه بیانگر ربوبیت خداست؟

الف) آفریدن انسان

ب) روزی دادن به بندگان

ج) راهنمایی انسان در مسیر درست ✓ ربوبیت یعنی هدایت و پرورش انسان

د) آفرینش آسمان‌ها

۱۰. سلمان فارسی پس از دیدن کدام نشانه به پیامبر ایمان آورد؟

الف) شنیدن آیه قرآن

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس
@Hdehghan13

ب) دیدن خال نبوت بر دوش پیامبر ✓ آخرین نشانه‌ای بود که ایمان سلمان را کامل کرد.
ج) شنیدن اذان
د) معجزه قرآن

بخش سوم – سؤالات کوتاه‌پاسخ

۱۱. تفاوت خالق بودن خدا و ربّ بودن خدا را بنویسید.

- **خالق بودن**: خدا جهان و انسان را آفرید.
- **ربّ بودن**: خدا راه درست زندگی را به انسان نشان می‌دهد و او را هدایت می‌کند.

۱۲. امام صادق(ع) درباره درخواست خیر از خدا چه فرمودند؟

- اگر کسی از خدا **طلب خیر کند** و به خواست او **راضی باشد**، خدا حتماً **خیر را برایش انتخاب می‌کند.**

۱۳. چگونه می‌توان نیت خود را در کارهای روزمره الهی کرد؟

- اگر کارها را برای **رضای خدا** انجام دهیم، نیت ما الهی می‌شود.

مثلاً اگر در مدرسه به هم‌کلاسی خود کمک کنیم تا خدا از ما راضی باشد، آن کار عبادت است.

بخش چهارم – سؤالات تشریحی

۱۴. تملیخا در گفت‌وگوی خود با راوی درباره رابطه‌ی عقل و دین چه توضیحی داد؟

- گفت عقل نعمت بزرگی است اما همه چیز را نمی‌داند؛ همان‌طور که بیمار برای درمان به پزشک مراجعه می‌کند چون علم او بیشتر است، انسان نیز باید برای شناخت راه درست زندگی از **دین خدا** پیروی کند، چون علم خدا از عقل انسان برتر است.

۱۵. از داستان سلمان فارسی چه پیام‌هایی می‌توان گرفت؟ دو مورد بنویسید.

- جست‌وجوی حقیقت و ایمان واقعی با تحقیق و صداقت به دست می‌آید.
- ایمان و پیروی از پیامبر باعث عزت و مقام نزد خدا می‌شود.
- خداوند بندگان صادق و جست‌وجوگر را هدایت می‌کند.

دانلود از وبسایت و اپلیکیشن پادرس